

Sygn. akt: I C 794/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tadeusz Trojanowski
Protokolant:	Tomasz Chmiel

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2021 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 55.000 (pięćdziesiąt pięć tysięcy 00/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie a to:

- od kwoty 20.000 (dwadzieścia tysięcy 00/100) złotych od 7 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty;

- od kwoty 35.000 (trzydzieści pięć tysięcy 00/100) złotych od dnia 22 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3. znosi pomiędzy stronami koszty procesu;

4. nakazuje pobrać od powoda – z zasądzzonego roszczenia – na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 2.750 (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

5. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 3.432,89 (trzy tysiące czterysta trzydzieści dwa 89/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Tadeusz Trojanowski

Sygn. akt I C 794/21

UZASADNIENIE

Powód K. C. wniósł ostatecznie o zasądzenie od pozwanego (...) S. A. kwoty 130 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 20 000 zł od dnia 19 października 2019 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 110 000 złotych od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pisma zawierającego żądanie (powód pierwotnie żądał 20 000 zł; w toku procesu rozszerzył powództwo) do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, iż wskazanych wyżej roszczeń dochodzi tytułem zadośćuczynienia za skutki wypadku

komunikacyjnego spowodowanego przez kierowcę samochodu osobowego ubezpieczonego u pozwanego. Sprawca tego wypadku został prawomocnie skazany. Wskutek wypadku powód doznał wielu złamań i urazów co spowodowało ciężkie obrażenia w postaci choroby realnie zagrażającej życiu. Powód utracił zdolność do pracy i do dnia dzisiejszego przebywa na świadczeniu rehabilitacyjnym ZUS. Przed wniesieniem pozwu powód wzywał pozwanego do zapłaty. Przyznane i wypłacone przez pozwanego przed procesem zadośćuczynienie w wysokości 35 000 złotych jest w ocenie powoda nieadekwatne do rozmiaru i stopnia poniesionej krzywdy.

Pozwany w odpowiedzi wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, iż przyznana powodowi przed wniesieniem pozwu kwota 35 000 zł stanowiąca konsekwencję określenia uszczerbku na zdrowiu na poziomie 13% rekompensuje w całości powodowi udział w zdarzeniu. Stopień rozstroju zdrowia nie uzasadnia uwzględnienia powództwa w całości. Ewentualne dolegliwości bólowe w ocenie pozwanego wynikają ze stanów chorobowych nie będących normalnymi następstwami wypadku i nie dają podstawy do przyznania odszkodowania w wysokości przewyższającej dotychczas już przyznane. Jednocześnie pozwany zaproponował ugodę polegającą na wypłacie powodowi 15000 zł bez odsetek tytułem zadośćuczynienia, 2400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz połowy opłaty od pozwu.

Sąd ustalił:

W dniu 17 grudnia 2018 roku w godzinach nocnych powód został potrącony w trakcie przechodzenia przez przejście dla pieszych. Sprawca pojazdu kierował samochodem z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej wykupionym u pozwanego. sprawca wypadku został skazany za naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym w rezultacie czego powód doznał urazów powodujących ciężkie obrażenia w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w rozumieniu art. 156 par. 1 pkt 2 k.k. i został skazany na karę ograniczenia wolności (wyrok SR Zabrze z 9 maja 2019 sygn. akt II K 385/19 k. 10).

Bezpośrednio po zdarzeniu powód został przewieziony do Szpitala Miejskiego w Z. gdzie rozpoznano u niego złamanie innych i nieokreślonych części odcinka lędźwiowego kręgosłupa i miednicy, liczne złamania żeber, złamanie łopatki a w szczególności: złamanie niestabilne miednicy – złamanie talerza kości biodrowej prawej, kości łonowej kulszowej prawej; złamanie panewki stawu biodrowego lewego; złamanie wielofragmentowe łopatki prawej, rozedmę podskórną; złamanie żeber 3 – 9 po stronie prawej w części tylnej i okolicy pachowej. Stan zdrowia powoda wymagał zastosowania leczenia operacyjnego – wszczepienie stabilizatora miednicy (usunięty 31.12 z powodu obłuzowania). W trakcie pobytu w szpitalu u powoda wystąpiła odleżyna w okolicy krzyżowej powstała w wyniku długotrwałego leczenia z powodu złamania miednicy. Wystąpienie tej odleżyny stanowiło przyczynę niezakwalifikowania go do planowego leczenia złamania miednicy w (...) w K. – Szpitalu w O.. Odleżynę tą musiano leczyć zachowawczo. Z ww. szpitala powód został wypisany w dniu 30 stycznia 2019 roku do domu z zaleceniami odnośnie poruszania się (balkonik/kule) (dokumentacja medyczna k. 11 – 19; 40 - 50).

Przed wypadkiem powód był osobą zdrową, aktywną zawodowo (wykonywał zawód mechanika samochodowego) oraz fizycznie (jazda na rowerze, pływanie, gra w piłkę). Po wypadku musiał zaprzestać uprawiania sportu. Z uwagi na stan bioder powód powinien mieć wszczepione endoprotezy przy czym z uwagi na wiek powoda odmawia mu się ich wszczepienia. Powód nie ma pełnej ruchomości w prawej ręce. Po wyjściu ze szpitala poruszał się wyłącznie przy pomocy kul (powłóczył nogami). Powód był dwukrotnie rehabilitowany. Wdrożona rehabilitacja przyniosła pewną poprawę. Planowane były zabiegi artroskopii kolana, artroskopii barku, podczepiania mięśni do kości (u powoda stwierdzono tendinopatię) jednakże z uwagi na pandemię nie doszły one do skutku. Konieczne jest jeszcze operacyjne leczenie barku i łopatki albowiem źle się one zrosły. W chwili zamykania rozprawy w ocenie lekarza prowadzącego leczenie operacyjne barku jest niecelowe. Powód generalnie nie wrócił do pracy. Pobiera rentę z ZUS w wysokości 1137 zł (decyzja k. 39). Ma kłopoty ze znalezieniem pracy z uwagi na stan zdrowia, niezakończony leczenie; nadto – z uwagi na to, iż powodowi z rąk wypadają różne przedmioty – uważa się go za zagrożenie dla otoczenia.. Przez pewien czas zażywał leki przeciwbólowe; obecnie z troski o wątrobę zażywa je w ostateczności. (zeznania powoda k. 36 – 37; 140)

Pismem z dnia 25 czerwca 2019 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty tytułem zadośćuczynienia kwoty 100 000 złotych w terminie 14 dni. Pozwany w odpowiedzi datowanej na 15 lipca 2019 roku przyznał i wypłacił powodowi zadośćuczynienie w wysokości 35 000 złotych. (korespondencja przedprocesowa k. 7 - 8)

Ze sporządzonej na zlecenie Sądu opinii biegłego z zakresu ortopedy wynika, iż powód doznał urazu wielomiejscowego: złamania niestabilnego miednicy, złamania talerza kości biodrowej prawej, kości łonowej, kości kulszowej prawej, złamania panewki stawu biodrowego leczonego operacyjnie stabilizatorem. Nadto u powoda rozpoznano pourazowy zespół bólowy ze zmianami pourazowymi z ograniczeniem ruchomości w obrębie stawu biodrowego lewego i prawego (powód zakwalifikowany do alloplastyki obu stawów biodrowych). Złamanie wielofragmentowe łopatki prawej z pourazowym zespołem bólowym w obrębie stawu barkowego i ograniczeniem ruchomości; złamanie żeber po stronie prawej od III do IX; odmy opłucnowej. W wyniku wypadku dolegliwości bólowe przez okres trzech tygodni były bardzo silne z koniecznością pobierania leków przeciwbólowych. Po tym okresie dolegliwości malały tym niemniej okresowo się pojawiały. Łączny uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem określono na 65%. Stan zdrowia powoda uległ zmianie. Dolegliwości wyżej opisane związane są z wypadkiem. Stanowią one dla powoda źródło dyskomfortu w życiu codziennym aktywnym życiu sportowym jak również uniemożliwiają mu powrót do dotychczas wykonywanej pracy. W chwili obecnej występuje pourazowy zespół bólowy w obrębie stawów biodrowych z ograniczeniem ruchomości jak również występuje pourazowy zespół bólowy w obrębie obręczy barkowej prawej z ograniczeniem ruchomości. Rokowania na przyszłość u powoda są złe albowiem po tego typu urazie może dojść do powstania i pogłębienia się dalszych zmian zwyrodnieniowych z postępującym zespołem bólowym i ograniczeniem ruchomości. (opinia biegłego sądowego A. K. k. 72 - 81)

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów wyraźnie wymienionych które podlegały zaliczeniu w poczet materiału dowodowego na zasadzie art. 243² Kodeksu postępowania cywilnego. Dokumentacja lekarska powoda nie została skutecznie zakwestionowana pod względem swojej prawdziwości oraz autentyczności. Uzupełniająco oparto się na zeznaniach powoda w zakresie jego szeroko rozumianej sytuacji przed wypadkiem oraz stanu zdrowia po wypadku, które uznano w całości za wiarygodne. Ustalenia w zakresie stanu zdrowia powoda poczyniono na podstawie opinii biegłego ortopedy – traumatologa. Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nie zachodziły też wątpliwości co do wiedzy, fachowości lub bezstronności biegłego. Jego wiedza, doświadczenie zawodowe oraz stanowczy charakter opinii przekonują, że zasadnym było poczynienie ustaleń na jej podstawie.

Sąd zważył:

Powództwo podlegało częściowemu uwzględnieniu. Powód domagał się zadośćuczynienia za uszkodzenie ciała oraz rozstrój zdrowia w związku z wyżej opisanym wypadkiem komunikacyjnym z 17 grudnia 2018 roku - jako całkowitego wyrównania szkody na mocy art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc. Zgodnie z tymi przepisami w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Podstawę żądania zadośćuczynienia stanowi przede wszystkim konsekwencja uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia w postaci krzywdy, czyli cierpienia fizycznego i psychicznego. Do cierpień fizycznych zalicza się przede wszystkim ból i podobne do niego dolegliwości. Cierpieniem psychicznym będą ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. zeszpecenia, konieczności zmiany sposobu życia czy nawet wyłączenia z normalnego życia (por. wyrok SN z dnia 3 lutego 2000 r., I CKN 969/98, LEX nr 50824). Ponieważ celem zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie cierpień fizycznych i psychicznych – dlatego zadośćuczynienie obejmuje wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które wystąpią w przyszłości. Dlatego w orzecznictwie przyjęto, że zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować zarówno cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, czas ich trwania, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości, a więc prognozy na przyszłość (wyrok SN z dnia 18 maja 2004 r., IV CK 357/03, LEX nr 584206). Przy ocenie więc

"odpowiedniej sumy" należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy (wyrok SN z 3 lutego 2000 r. I CKN 969/98 LEX nr 50824). Na pojęcie krzywdy z kolei składają się nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu, polegające na znoszeniu cierpień psychicznych (wyrok SN z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00, LEX nr 56027). Zadośćuczynienie, choć niewątpliwie zawiera w sobie funkcję represyjną, nie jest karą, lecz sposobem naprawienia krzywdy. Jego celem jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień.

Przyznawane poszkodowanemu zadośćuczynienie ma na celu wyrównanie krzywdy. Sposób ustalenia wysokości zadośćuczynienia nie wynika z przepisów prawa, jego wysokość uzależniona jest w każdym przypadku od uznania sędziowskiego. W orzecznictwie wielokrotnie podkreślano fakt, iż pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (wyrok SN z 28 września 2001 r. III CKN 427/00 LEX nr 52766). Sąd zdaje sobie sprawę, iż swoista „wycena” cierpień nie jest do końca możliwa tym niemniej wskazać należy, iż strony wytaczając powództwo takiej „wyceny” od Sądu oczekują z całą świadomością jej ułomności.

W toku postępowania Sąd zasięgał opinii biegłych stosownej do odniesionych urazów specjalności (ortopedia). Charakter urazów oraz jego następstwa; stopień nasilenia cierpień i bólu powoda został opisany w poprzedniej części uzasadnienia. Raz jeszcze zwrócić uwagę należy na fakt, iż przed wypadkiem powód był osobą zdrową, aktywną; po wypadku stał się osobą niezdolną do pracy. Częściowo leczenie niektórych urazów nie jest możliwe (biodra) w pewnym zakresie nie jest ono celowe (barki). Z kolei w pewnym zakresie leczenie się opóźniło z uwagi na pandemię (artroskopia) co niewątpliwie potęgowało rozmiar krzywdy i zakres bólu i cierpienia powoda. Powód był osobą aktywną zawodowo; wykonywał popłatny zawód wymagający stosowania specjalistycznej wiedzy, na którego usługi zawsze jest popyt. Po wypadku nie jest zdolny do pracy; utrzymuje się z renty. Najprawdopodobniej z uwagi na charakter urazu nie będzie mógł wykonywać zajęcia, z jakiego utrzymywał się przed wypadkiem. Uraz jakiego doznał powoduje u niego znaczny dyskomfort w życiu codziennym. Nie ulega zatem wątpliwości, iż funkcjonowanie powoda w społeczeństwie jest na skutek wypadku w sposób znaczący utrudnione.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż powód doznał uszkodzeń ciała oraz rozstroju zdrowia na skutek działań spowodowanych przez kierowcę samochodu ubezpieczonego od OC u pozwanego. Biorąc pod uwagę wyżej ustalone okoliczności w szczególności w zakresie sytuacji powoda przed i po wypadku należało uznać, iż zadośćuczynieniem adekwatnym będzie kwota 90 000 złotych. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w takiej wysokości przyczyni się do wyrównania powodowi krzywd, w postaci zarówno cierpień fizycznych oraz psychicznych i spełnia jednocześnie pozostałe dyrektywy określone w przytoczonym wyżej orzecznictwie. Uwzględniając wypłacenie powodowi tytułem zadośćuczynienia kwoty 35 000 zł należało na rzecz powoda zasądzić od pozwanego brakującą kwotę 55 000 złotych. Uwzględnienie powództwa o zadośćuczynienie w zakresie przewyższającym zasądzoną kwotę prowadziłoby do nadmiernego wzbogacenia się powoda; w związku z tym jako niesprawiedliwe i niezasadne podlegało oddaleniu.

Zasądzone zadośćuczynienie zasądzono z odsetkami od kwoty 20 000 zł z odsetkami od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu opinii tj. od dnia 7 kwietnia 2021 roku; 35 000 zł od dnia doręczenia rozszerzenia powództwa tj. od dnia 22 czerwca 2021 roku a zatem częściowo od innych dat aniżeli się tego domagał pełnomocnik powoda w stanowisku sprecyzowanym bezpośrednio przed zamknięciem rozprawy. Podzielając zasadność obciążenia pozwanego odsetkami od częściowo uwzględnionego rozszerzenia powództwa od dnia doręczenia jego odpisu stronie przeciwnej brak było podstaw do zasądzania odsetek od kwoty 20 000 złotych od dnia 19 października 2019 roku. Data ta nie ma oparcia zarówno w okolicznościach sprawy jak i w zgromadzonym materiale dowodowym; w szczególności nie jest to data wniesienia pozwu, data upływu terminu spełnienia świadczenia wynikający z obowiązującego

ustawodawstwa czy też data doręczenia odpisu pozwu. W ocenie Sądu celowe było natomiast zasądzenie odsetek od kwoty 20 000 złotych od dnia następującego po doręczeniu pozwanemu opinii biegłego K. tj. od dnia 7 kwietnia 2021 roku. W ocenie Sądu dopiero ta opinia ustalała uszczerbek na zdrowiu powoda związany z wypadkiem jako zdarzeniem będącym podstawą dochodzenia roszczeń w niniejszej sprawie. Chociaż wymiar uszczerbku na zdrowiu nie był kryterium decydującym przy rozstrzygnięciu sprawy (miał on znaczenie wyłącznie pomocnicze) to należało uznać, iż dopiero z momentem doręczenia tej opinii strona pozwana miała pełny obraz stanu zdrowia powoda, jego sytuacji osobistej a przez to rozmiaru doznanej przez powoda krzywdy. Innymi słowy ustalenie pełnego obrazu krzywdy powoda nie mogło nastąpić wcześniej, w szczególności w toku postępowania likwidacyjnego; nastąpiło to dopiero w toku postępowania sądowego, po przeprowadzeniu dowodu z ww. opinii biegłego. Powyższe okoliczności nakazywały uznać, iż dopiero z tą datą pozwany popada w opóźnienie w spełnieniu świadczenia względem powoda.

Powód wygrał proces w 42,3% co uzasadniało wzajemne zniesienie kosztów postępowania. Stosunkowemu rozdzieleniu podlegały również nieuiszczone koszty sądowe w postaci brakującej części opłaty od pozwu o zapłatę ostatecznie sprecyzowanego żądania 130 000 złotych (5500 zł z 6500 zł). Powód poniósł koszt opłaty od pozwu; nadto został częściowo zwolniony od kosztów sądowych związanych z rozszerzeniem powództwa. Uzasadniało to nakazanie pobrania od powoda z zasądzonych roszczenia nieuiszczonych kosztów sądowych w wysokości 2750 zł na zasadzie art. 113 ust. 2. Od pozwanego również nakazano pobrać 2750 zł a nadto nieuiszczone koszty sądowe w postaci wydatków na wynagrodzenie biegłego przyznane jeszcze przez Sąd Rejonowy w Zabrzu postanowieniem z dnia 16 marca 2021 roku w części w jakiej zostało wypłacone przez Skarb Państwa (682,89 zł) – łącznie 3432,89 zł.

SSO Tadeusz Trojanowski